

COLUMN RINIE GEENEN

Geschied - ongeschied

Bij de arbeidskeuring wordt al een tijd niet meer gekeken naar arbeidsongeschiktheid, maar naar arbeidsgeschiktheid. Deze ontwikkeling zou zich verder kunnen doorzetten. De stelling is te verdedigen dat iedereen arbeidsgeschikt is. Iemand kan immers – per definitie – altijd werken als het werk maar passend gemaakt is. Het zou kunnen dat over twintig jaar iedereen in onze maatschappij werkt; ook mensen die nu een bijstands- of WIA-uitkering hebben.

Dwargarbeid

Sommige gemeenten willen nu al mensen op de uitkering korten tenzij ze een tegenprestatie leveren in de vorm van werk. Tegenstanders van dit beleid stellen dat hier sprake is van dwargarbeid, omdat mensen onderbetaald en zonder perspectief aan het werk moeten. Ze maken er ook bezwaar tegen dat daardoor gewone banen met een normaal loon kunnen verdwijnen.

Er zijn echter ook mensen te vinden die achteraf blij blijken te zijn met de geboden mogelijkheid, omdat ze uiteindelijk toch met plezier naar het werk gaan. Hoe lang zal het nog duren voordat ook mensen die nu nog een uitkering krijgen vanwege een beperking aan het werk moeten voor salaris of een uitkering?

Passend werk

Misschien kan dat wel, maar dan moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Werk kan immers een grote last zijn voor mensen met een aandoening of voor mensen die de druk van het werk niet aankunnen. Om het werk echt passend te krijgen, moeten mensen op elk moment rust kunnen inlassen en zelf het tempo van het werk kunnen bepalen. Ook moet de belasting van het

werk aanvaardbaar zijn en piekbelasting kunnen worden vermeden, moet het werk afgestemd zijn op wat een persoon wil en moeten collega's en werkgevers begrip hebben voor de aandoening en rekening houden met de beperkingen. Tenslotte moeten mensen na het werk nog genoeg energie over hebben om thuis ook nog een leven te kunnen leiden. Als aan al deze voorwaarden is voldaan, dan is het werk passend.

Regelgeving

Het valt echter niet mee om goede regelingen voor arbeid te maken. Bij soepele regels glippen personen door de mazen van de wet en worden wetten onbetaalbaar. Bij strenge regels vallen er altijd mensen ten onrechte buiten de boot. Bovendien is het nog maar de vraag of er zoveel werk is dat er voor iedereen passend werk gecreëerd kan worden. Tenslotte zijn mensen bang dat het sociale vangnet verdwijnt. Ik begrijp die angst wel, want bij nieuwe regelgeving voeren meestal financiële overwegingen de boventoon.

Iedereen lijkt te weten hoe de regelgeving niet moet zijn, maar niemand kan zeggen hoe het dan wél moet. Toch is het goed om naar perfect passend werk voor iedereen te streven. Werkende mensen zijn gemiddeld gelukkiger dan niet werkende mensen. Werk vergroot de mogelijkheid om ondanks beperkingen een plezierig en nuttig leven te leiden.

Rinie Geenen

Prof. dr. Rinie Geenen (1955) geeft psychologie-onderwijs aan de Universiteit Utrecht en doet onderzoek naar emotionele, sociale en biologische aspecten van reumatische aandoeningen.

